

Výročná správa biskupa ECAV v ČR za rok 2023

predložená na synode ECAV v ČR

v Prahe

konanej dňa 24. a 25. novembra 2023

I. Časť /duchovný úvod

Text:

Preto klakám na kolená pred Otcom, po ktorom sa volá každá rodina na nebi aj na zemi; aby vám podľa bohatstva svojej slávy dal skrze svojho Ducha mocne zosilniť na vnútornom človeku; aby Kristus prebýval vierou vo vašich srdciach, a vy, zakorenení a založení v láske, aby ste mohli so všetkými svätými <a> vystihnúť, aká je to šírka a dĺžka, výška a hĺbka, a poznať Kristovu lásku, ktorá prevyšuje všetko poznanie; aby ste sa dali naplniť celou Božou plnosťou. Tomu však, ktorý môže nad toto všetko urobiť omnoho viac, ako my prosíme alebo rozumieme, a to podľa moci, ktorá pôsobí v nás, Tomu buď sláva v cirkvi a v Kristovi Ježišovi po všetky pokolenia až naveky vekov. Amen.

Efezským 3, 14 - 21

Suspírium:

Pane Ježiši, mocou Ducha Tvojho,
ráč nás pre seba celkom zaujať,
A ako Ty si za nás dal seba samého,
tak nám pomáhaj Tebe sa odovzdať.
Zaujmi srdce, vierou v ňom prebývaj,
a z neho lásku úprimnú rozlievaj,
Súženie naše nádejou osladzuj,
k sláve a chvále Božej nás zaväzuj,
lebo Ty si mocný toto všetko dať,
nad rozum, čo pochopí všetko prijať.
Amen.

Milí bratia a sestry v Kristu Ježiši!

Text písma svätého z listu apoštola Pavla Efezským je apoštolovou modlitbou za cirkevný zbor, ktorý reprezentuje Kristovú cirkev. Cirkev je vzácne spoločenstvo rôznych ľudí, s rôznou minulosťou, s rôznym vzdelaním, s rôznym sociálnym zázemím a takýmto zoznamom rôznosti by bolo možno pokračovať ešte veľmi dlho. Toto spoločenstvo je povolanie k jednote v rôznosti. Vzácnosť cirkvi spočíva predovšetkým v tom, že je to spoločenstvo od Pána, spoločenstvo s Pánom a s bratmi a sestrami navzájom. Augsburské vyznanie v článku o cirkvi (AV čl. VII.) hovorí nasledovne:

„Učíme tiež, že po všetky časy musí byť a zostať jedna svätá kresťanská cirkev, ktorá je zhromaždením všetkých veriacich, kde sa evanjelium čistotne káže a velebné sviatosti sa prislужujú podľa evanjelia.

Lebo toto stačí k pravej jednote kresťanských cirkví, aby sa v nich evanjelium kázalo jednomyselne podľa správneho zmyslu a sviatosti sa prislужovali podľa Božieho slova. A k pravej jednote kresťanskej cirkvi netreba zachovávať všade rovnaké obrady, ľudmi ustanovené,“

Takýmto spôsobom vnímame a vidíme aj našu cirkev, ECAV v ČR, ktorá si v tomto roku pripomenula vzácne jubileum – 30. výročie znovuoobnovenia. Mali sme príležitosť obzrieť sa do minulosti, pokúsiť sa vyhodnotiť čím cirkev a cirkevné zbory prešli, kde sa nachádzame a ako vykročiť ďalej. Do akej miery sa to podarilo? Táto otázka zostáva nezodpovedaná. Ale toto vzácne spoločenstvo máme aj my a spoločne s Pavlom smieme volať vo svojich modlitbách:

Bohu buď sláva v cirkvi a v Kristu Ježiši

Lebo to je miesto, kde môžeme zosilniť

Kde Kristus prebýva vierou v srdciach

Kde môžeme poznať lásku Kristovu

Kde môžeme poznať ako Boh koná omnoho viac ako my prosíme alebo rozumieme

AD1: Modlitba apoštola Pavla je modlitbou nie len za cirkevný zbor v Efeze, ale za celú cirkev, i dnešnú a je to modlitba za nás.

To prvé, čo nám znie v texte Písma svätého je modlitba za zosilnenie na vnútornom človeku. Neide tu primárne o fyzické sily aj keď vieme, že pokiaľ je človek silný vnútorne, má aj dostatok fyzických síl.

Cirkev je miesto vnútornej sily. Keď človeku sily odoberú starosti života, práca, rodina, susedia, okolie, je vždy možné prísť do spoločenstva cirkvi a znovu načerpať / Duchom Svätým sa obnoviť. Tá obnova sa deje skrze zvesť evanjelia, v zvesti slova Pána Ježiša Krista. Žiadne iné slovo nemá taký účinok a silu ako práve evanjelium – čisté a radostné. Je to skúsenosť mnohých. Skúsenosť, kedy sme slabí, cítime sa byť neužitoční a možno neschopní pre tento svet. Ale evanjelium a zvesť Božieho slova nás posilní a my znovu máme istotu, že smieme žiť, pracovať a prinášať hodnoty Božieho kráľovstva do tohto sveta. Deje sa to aj prijatím sviatostí, kde Kristus sám je prítomný a svojou prítomnosťou nás obnovuje, posilňuje a vystrojí schopnosťami pre ďalšiu prácu.

AD2: Cirkev je miesto, kde tí, ktorí do cirkvi patria sú naplnení Kristovou prítomnosťou skrze vieru a lásku. Kde je Kristus, tam je viera a láska. Jeho prítomnosť je zárukou lásky a pokoja.

Otázkou ostáva ako to je s tým, že tej viery a lásky nie je dosť, resp. nie je ju dostatočne vidno? Nie len ľudia mimo cirkvi ale aj my sami môžeme mať niekedy pocit, že tej lásky je v cirkvi málo a viery, málo porozumenia, málo súcitu ale skôr akéhosi zápasu o pozície, presadenie názorov. Aj do tejto situácie vstupuje práve modlitba apoštola Pavla. O to, aby lásku Kristovu sme prežívali a vedeli ju aplikovať vo svojom okolí je potrebné modliť sa. Prosiť aby tak bolo, aby sa táto modlitba naplňala. Cirkev môže byť takým miestom, kde bude viditeľná láska Kristova a to práve vtedy ak bude nasledovať príklad Pána Ježiša. Tá modlitba znie: Nebeský Otče prosíme Ťa „aby Kristus prebýval vierou v našich srdciach, a my, zakorenení a založení v láske, aby sme mohli so všetkými svätými vystihnúť, aká je to šírka a dĺžka, výška a hĺbka, a poznať Kristovu lásku, ktorá prevyšuje všetko poznanie; aby sme sa dali naplniť celou Božou plnosťou.“ Modlime sa za seba navzájom.

AD3: Cirkev je miestom, kde môžeme poznávať ako Boh koná a dáva omnoho viac ako my prosíme alebo rozumieme. Toto je vzácne poznanie života v cirkvi. Je možné uviesť mnoho príkladov zo života cirkvi po celom svete ako Boh vzácnym a výnimočným spôsobom zasiahol tam, kde človek už nedokázal svojimi možnosťami a schopnosťami urobiť nič. Kedy sa ľudia pustili do práce a nemali toho veľa, iba pevnú dôveru, že Boh je s nimi a On skutočne vykonal až nad očakávanie. Len je potrebné mať dôveru, že Pán Boh sa postará. Možno sme to poznali aj my sami vo svojom živote

Cirkev je také miesto, kde Boh koná. Príkladom Jeho konania je predsa aj naša cirkev. Malé spoločenstvo nasledovníkov, kde Hospodin neustále koná zvláštne skutky. Nad mieru toho, čo

by sme očakávali. To sme smeli poznať počas uplynulých 30 rokov pôsobenia našej cirkvi v prostredí spoločnosti, ktorá cirkev nemá rada. Mám však obavu, že sa v našej cirkvi nedokážeme spoliehať na toto výnimočné Božie konanie a Jeho starostlivosť o nás.

Najviac nám Boh Otec ponúkol v obeti Pána Ježiša. Tam zmieril nás so sebou, odpúšťa hriechy a dáva nádej večnosti.

Cirkev je vzácne miesto. Aj tá naša ECAV v ČR. Vážme si ju, starajme sa o ňu a dôverujme nášmu Pánovi, že to, čo je potrebné nám dáva a naša budúcnosť je predovšetkým v Jeho rukách.

Amen.

II. ČASŤ

Život cirkvi

Správu biskupa podávam za obdobie od zasadnutia minuloročnej synody ECAV v ČR, to znamená za december 2022 až november 2023. Najskôr však uvádzam krátku reflexiu na zasadnutie synody 2022. Synoda prebehla vo veľmi dobrej atmosfére a v oveľa kratšom čase ako bolo v programe určené. Po prednesení a prijatí správ bola významným momentom voľba kurátora ECAV v ČR a člena revíznej komisie ECAV v ČR. Za kurátora ECAV v ČR bol zvolený brat Vladimír Kopáček. Po rokoch, ktoré v dôsledku doby covidu a neočakávaným životným zmenám sestry L. Hudobovej (z tohto dôvodu vykonávala funkciu kurátorky ECAV v ČR podľa možností, ktoré jej životná situácia umožňovala, za čo som jej veľmi vďačný) boli náročné, prišla doba stabilizácie situácie predovšetkým v predsedníctve ECAV v ČR. Voľbu člena revíznej komisie sa nepodarilo zrealizovať vzhľadom na to, že sme v cirkevných zboroch nenašli kandidáta, ktorý by túto funkciu chcel a mohol vykonávať.

Pripravovaný program ECAV v ČR k roku 2023 mal ambíciu v prvom rade dôstojne a zároveň s vyhodnotením retrospektívy pripomenúť si 30. výročie znovuoobnovenia ECAV v ČR. Takto koncipovaný program zahŕňal tri diskusné stretnutia, ktoré by reflektovali tri dekády života a pôsobenia ECAV v ČR. Zároveň mal ambíciu spájať našich bratov a sestry naprieč cirkevnými zbormi za účelom vzájomného poznávania svojich podmienok práce cirkevných zborov a ich potrieb. Z pripravovaného programu sa uskutočnilo jedno diskusné stretnutie. A to v máji, v predvečer svätodušných sviatkov, na ktoré prijali pozvanie brat RNDr. Jaromír Neumann CSc., emeritný starší konzistor ECAV v ČR, brat Ing. Vlastimil Senko, emeritný dozorca ECAV v ČR a emeritný biskup ECAV na Slovensku Prof. Július Filo. Diskusiu viedol Doc. Petr Hlaváček. K ostatným dvom blokom diskusie nebola vyjadrená chuť a ochota členov cirkevnej rady organizovať takéto stretnutia.

Predsedníctvo ECAV v ČR v rámci roku vykonalo návštevy vo všetkých cirkevných zboroch. Prvá návšteva sa uskutočnila 15. januára v CS ECAV v ČR v Brne. Služby Božie prebehli v poriadku. V závere služieb Božích brat kurátor cirkevného zboru, brat Pavlík informoval o tom, že priestor chrámu Božieho CČSH na Královom poli už ďalej nemôžu využívať vzhľadom na to, že sbor CČSH priestor chrámu bude prenájať inej cirkvi. Táto informácia bola pre predsedníctvo cirkvi úplne nová a prekvapivá nakoľko predsedníctvo cirkevného zboru neinformovalo predtým, že by taká situácia mohla nastať. Záležitosť zabezpečenia bohoslužobných priestorov je predovšetkým v kompetencii cirkevného zboru avšak je dobré, keď sa tak závažné zmeny avizujú včas, prípadne je možné poskytnúť podporu zo strany predsedníctva ECAV v ČR. Práve z tohto dôvodu máme aj na zasadnutí cirkevnej rady vždy bod programu - informácie z cirkevných zborov. Po službách Božích ešte prebehla diskusia o živote cirkevného zboru a pripravovanej voľbe zborového farára pri spoločnom obede. Za tieto spoločné chvíle, ktoré cirkevný zbor vždy starostlivo pripravil osobne ďakujem.

V dňoch 22.-23.3. sa uskutočnilo spoločné zasadnutie cirkevných rád LECAV v ČR a ECAV v ČR. Na pozvanie brata biskupa W. Szpaka sme vycestovali do Bystřice, kde sme mali najskôr zasadnutie CR oboch cirkví. Na zasadnutí rezonovali aktuálne informácie z cirkví a prejednávala sa problematika financovania cirkví. Vzhľadom na veľkosť našich cirkví a možnosti, ktoré máme sa javí táto téma ako bod, ktorý nám ponúka priestor pre vzájomné sa obohacovanie v hľadaní foriem a spôsobov cesty

financovania cirkvi. Následne nás brat tajomník biskupa, L. Děvečka informoval o zrušení cirkevného zboru LECAV v Prahe a vysvetlil vzniknutú situáciu. V súvisi s tým odovzdal kontakty na členov zrušeného zboru, ktorí prejavili záujem nájsť duchovný domov v našej cirkvi. Kontakt s týmito bratmi bol nadviazaný a ponúknutá možnosť nájsť duchovnú podporu u nás. Po zasadnutí našej CR nám LECAV predstavila život svojich cirkevných zborov, ich históriu a podmienky pôsobenia v súčasnosti. Na základe spoločnej dohody z roku 2022 predsedníctvo ECAV v ČR pozvalo CR LECAV v ČR na spoločné zasadnutie v októbri 2023.

23. apríla sa uskutočnili celocirkevné služby Božie v CS ECAV v ČR v Brne. Uskutočnili sa už v nových priestoroch v chráme Božom ČČSH na Botanickej ul. V rámci služieb Božích vystúpil Spevokol Slovenského ev.a.v. cz v Prahe a predsedníctvo ECAV v ČR poďakovalo bratovi farárovi Jaroslavovi Kratkovi za jeho službu v cirkevnom zbore. Po službách Božích prebehlo spoločné stretnutie pri občerstvení a spoločných rozhovoroch. Okrem Spevokolu sa služieb Božích zúčastnilo niekoľko členov z cirkevných zborov v Prahe.

14. mája prebehol volebný konvent v CS ECAV v ČR Brno, na ktorom si cirkevný zbor zvolil za svojho zborového farára brata Martina Grombiříka.

V dňoch 27. a 28. mája sa uskutočnilo stretnutie k výročiu ECAV v ČR. Už vyššie spomínaní hostia J. Neumann, V. Senko, J. Filo za bravúrneho moderovania brata P. Hlaváčka zaspomínali na dobu, kedy ECAV v ČR robila svoje prvé kroky. Pokúsili sa zhodnotiť činnosť ECAV v ČR v kontexte doby. V rámci programu vystúpilo žesťové kvarteto M-Brass a Spevokol Slovenského ev.a.v. cz v Prahe. Po programe v chráme Božom nasledovala záhradná slávnosť a spoločné rozhovory.

V nedeľu 28. mája sa uskutočnili spoločné slávnostné služby Božie ECAV v ČR. V prvom rade boli slávnostné z dôvodu pripomenutia si zoslania Ducha Svätého a tak vzniku cirkvi Kristovej, v druhom rade boli slávnostné z dôvodu jubilea 30 rokov samostatného pôsobenia ECAV v ČR a slávnostné boli aj v tom zmysle, že boli vyskladané z troch liturgických tradícií, ktoré sú praktizované v našej cirkvi. Zvestou Božieho slova poslužil brat emeritný generálny biskup ECAV na Slovensku J. Filo.

Neočakávaným momentom v rámci osláv bola situácia, keď po slávnostných službách Božích mi bola niekoľkými signatármi „Svätodušnej výzvy“ táto výzva, resp. text výzvy podaný osobne do rúk s poznámkou, že to, čo mi podávajú má byť podnetom k širšej diskusii v cirkvi. Forma zverejnenia textu však nasvedčovalo skôr tomu, že ide o verejnú petíciu za ukončenie pôsobenia súčasného biskupa cirkvi. Svoju odpoveď podporenú podpisom brata kurátora ECAV v ČR, V. Kopáčika som signatárom výzvy poslal mailovou poštou a odovzdal na zasadnutí cirkevnej rady v júni 2023.

Svoju odpoveď uvádzam v plnom znení:

Vážení a milí bratia a sestry v Kristu Ježiši,

30. výročie znovuobnovenia, samostatného pôsobenia ECAV v ČR bolo koncipované práve spôsobom, aby sa členovia cirkevných zborov mohli pozastaviť, obzrieť za minulosťou, vidieť prítomnosť a odhodlať sa vykročiť do budúcnosti spoločne, aby cirkev vedela odkiaľ vzišla a kam smeruje. Je to proces, ktorý nie je možné absolvovať bez pravdivého pohľadu späť. ECAV v ČR je v súčasnosti plne etablovanou cirkvou, kde sa evanjelium Kristovo čisto káže a sviatosti riadne prislужujú podľa Augsburgského vyznania, ku ktorému sa hlásime (AV 7. článok).

Myšlienku byť cirkvou, ktorá sa neviaže na jedinú národnostnú skupinu ale je spoločenstvom pre každého, kto chce prijímať evanjelium a sviatosti tak, ako ich naša cirkev podáva, tú plne podporujeme a v každom našom rozhodnutí zachovávame.

Aj keď financovanie cirkvi je dominantnou témou na úkor iných tém, a súhlasíme dôležitejších tém, je to dôsledok toho, že kompetentný orgán, synoda ECAV v ČR, dosiaľ neprijala jednoznačné rozhodnutie v tejto oblasti. Zodpovednosť za budúcnosť cirkvi nás neustále vracia k tejto téme.

Spochybňovanie existencie tzv. „malých zborov“ – Od začiatku svojej služby som mal na zreteli práve podporu cirkevných zborov a to viacerými navrhnutými a prijatými opatreniami: vytvorený „fond rozvoja“ za účelom podpory predovšetkým misijnej práce a zabezpečenia prevádzkových nákladov cirkevných zborov. Od roku 2021 „Konceptia ECAV v ČR 2021 – 2025“ ako podpora zabezpečenia vhodných podmienok práce a života cirkevných zborov.

Videné našou optikou, v našej cirkvi nemáme „malé“ cirkevné zbory, ale „cirkevné zbory“. Systémový problém konfliktu záujmov biskupa a jeho pôsobenie vo svojom cirkevnom zbore je daný historicky a spôsobuje problém jedine vtedy, keď biskup nedokáže vyvážené zastupovať obidve strany, čo som v pozícii superintendenta a biskupa konal neustále.

Nezáujem o problémy duchovných a cirkevných zborov. Od roku 2013 boli každý rok realizované kanonické vizitácie, ako podpora činnosti cirkevných zborov, s výnimkou covidových rokov. Od nástupu brata V. Kopáčika boli plánované návštevy cirkevných zborov, čiastočne realizované a ďalej plánované. Pravidelne sa konajú stretnutia duchovných, kde je možnosť o problémoch diskutovať a hľadať riešenia. Program cirkevnej rady obsahuje vždy bod „správy z ústredia a zo zborov“, kde je možné poukázať na konkrétne oblasti života cirkvi a ich možné riešenia. Po vzájomnej dohode je možné stretnutie a spoločný pastoračný rozhovor. Podal som ponuku školení pre presbyterov a kurátorov cirkevných zborov. Opäť pripomenieme, že súčasná krátkodobá koncepcia priniesla vhodné podmienky pre prácu zborových farárov v cirkevných zboroch v Plzni, Brne a Prahe (zabezpečenie bytov a zborových priestorov). Na podnet misijného farára boli navrhnuté duchovné cvičenia pre duchovných (tzv. exercície).

Inštitučná kríza. Je spôsobená prístupom členov orgánov cirkvi k účasti a príprave programu cirkvi, ako aj návrhov riešení úloh vyplývajúcich zo života cirkvi. Bolo navrhnuté výjazdne zasadnutie cirkevnej rady, kde v minulosti práve tieto stretnutia slúžili na vyjasnenie si postojov a očakávaní. Nebolo prijaté.

Voľba kurátorov. Po odchode brata J. Neumanna sme spoločne hľadali kandidáta/tku. Boli oslovené všetky cirkevné zbory. Čakanie na kandidáta bolo dlhé a neprinášalo riešenie. Očakával som a aj aktívne vyhľadával kandidáta práve z prostredia zborov iných než Slovenského. Tu si dovoľm pripomenúť duchovno – formačné stretnutie farárov a funkcionárov cirkvi na Hamštejne a „tajnú“ poradu niektorých duchovných, či predsedníctiev zborov pred voľbou sestry L. Hudobovej na pozíciu cirkevnej kurátorky (to na margo témy partikulárne záujmy).

Obchod s chudobou. V našej cirkvi neexistuje. Nehnutelnosti vo vlastníctve ECAV v ČR sú prenášané štandardným spôsobom.

K jednotlivým výzvam:

- 1. Úloha pre všetkých členov cirkvi, predovšetkým členov cirkevnej rady a preto očakávame návrh riešenia od cirkevnej rady vo veci spôsobu a formy diskusie a reflexie.*
- 2. Popri výzve k reflexii biskupa chýba výzva k reflexii ostatných spolu zodpovedných za vedenie cirkvi, či podieľajúcich sa na doterajšom vedení cirkvi a to aj z radov signatárov výzvy. Je jednoduché nájsť jedného vinníka ale cirkev nie je iba biskup.*
- 3. Cirkev tvoria cirkevné zbory. Konštatovanie v tomto článku, že je potrebné vrátiť sa k vízii cirkvi „kde se (v souladu s Augsburským vyznáním 7) učí čisté Kristovo evangelium a náležitě se vysluhují svátosti, ale také církev (v souladu s Nicejsko-*

cařihradským krédem) jedna, svatá, všeobecná, apoštolská“ predpokladá, že sa cirkevné zbory od tejto základnej tézy vzdialili. S týmto konštatovaním zásadne nesúhlasíme.

Návrh opatrení

Svätodušná výzva:

Stretnutie signatárov a predsedníctva ECAV v ČR.

Oblasť starostlivosti o cirkevné zbory a duchovných:

Pravidelné stretnutia duchovných - navrhnuť inovovaný model / čo do obsahu

min 2x ročne - duchovné cvičenia (2 - 3 dni)

V prípade potreby cirkevných zborov aktívne využiť možnosť konzultácie problémov s predsedníctvom ECAV v ČR

Oblasť inštitučnej krízy:

K zasadnutiam predsedníctva ECAV v ČR (týždenná báza) prizvať aj zástupcu cirkevnej rady.

Očakávané dopady: zlepšenie komunikácie, možnosť aktívnym spôsobom vstupovať do procesu prípravy programu CR a programu ECAV v ČR,

Oblasť vízie ECAV v ČR:

Vytvoriť pracovnú/é skupinu/y (výbor/y) z členov cirkevných zborov s účasťou duchovných (jedného alebo viacerých) s úlohou definovania programov a aktivít v jednotlivých oblastiach života cirkvi s možnosťou aplikácie návrhov „Svätodušnej výzvy“

práca s deťmi

práca s mládežou

misia

diakonia

liturgická komisia (už existuje)

V Prahe dňa 14.6.2023

*Marián Čop, biskup ECAV v ČR v.r.
v.r.*

Vladimír Kopáček, kurátor ECAV v ČR

Vzhľadom na to, že nikto zo signatárov „Svätodušnej výzvy“ nijako nereagoval na odpoveď predsedníctva cirkvi, vyhodnotil som to ako nezaujímavé riešiť otázky otvorené v texte výzvy spôsobom iným ako si sami oni určia. Tak sa aj stalo.

Nasledovný vývoj určilo rozhodnutie, respektíve dohoda signatárov „Svätodušnej výzvy“ a mňa ako adresáta výzvy začať diskusiu v úzkom kruhu. Moje očakávanie, že sa diskusia prenesie do širšieho okruhu členov cirkvi, ktorí majú záujem o témach, ktoré výzva spomína diskutovať a prípadne hľadať spoločné prieniky myšlienok nenastal. Zo svojej strany konštatujem, že som splnil v otázke diskusie všetky slúbené podmienky a termíny, ktoré som signatárom dal. Zo strany signatárov nebola ochota rozšíriť okruh diskutujúcich a tak som v diskusii čelil otázkam signatárov sám. Akceptoval som to v prípade prvej diskusie, ktorá sa uskutočnila 30. júna, kde sme si mali osobnejšie predniesť čo nám leží na srdci. Avšak som očakával, že o ďalších bodoch a témach už bude nasledovať diskusia v širšom kruhu. Diskusie ešte prebehli v auguste a po vzájomnej dohode až v novembri v rámci pastorálnej konferencie so SCEAV, LECAV, ECAV a LOS. Možnosť diskutovať o aktuálnych témach v cirkvi bola aj v rámci návštev cirkevných zborov - CS ECAV v ČR v Praze a CS ECAV v ČR v Plzni. Tam však k otázkam otvoreným v texte „Svätodušnej výzvy“ nedošlo.

V tento moment si dovolím konstatovat, že „problémy“ naší cirkvi popisované v textu „Svätodušnej výzvy“ nie sú podložené žiadnymi pádnymi argumentmi a skutočnosťami a sú založené skôr na domnienkach a pocitoch signatárov.

V centre textu „Svätodušnej výzvy“ stojí výzva k „tvrdému reštartu“, čo znamená výmena na poste biskupa. V tomto názore ma presviedča to, ako sa diskusia napriek mojej snahe uberala, čo bolo predmetom diskusie a aký je z diskusie výstup.

Okrem tejto situácie prebiehali v našej cirkvi ešte iné hodnotné podujatia. Noc kostolov ako podujatie, ktoré slúži pre otvorenie sa našej cirkvi a cirkevných zborov voči spoločnosti sa uskutočnila s celým svojim programom. Predstavili sa naši organisti - Michelle Hradecká, Vladimír Kopáček, spevokol pri Slovenskom cirk. zbore ako aj spevácky zbor Vocalica, ktorý s nami spolupracuje už dlhé roky.

V júni 2023 sme sa zúčastnili na podujatí Kirchentag, ktorý sa tohto roku konal v Norimbergu.

Po minuloročnom neúspešnom pokuse o usporiadanie letného pobytového tábora pre deti a dorast s radosťou konštatujem, že tento rok sa už tábor zorganizovať a realizovať podarilo. Prípravu a realizáciu zabezpečoval misijný brat farár Ondrej Kotsch v spolupráci s Jánom Boháčikom. Letného tábora sa zúčastnilo 10 detí vo veku od 6 do 13 rokov. Tábor sa konal v stredisku ČČSH v Jánskych Lázních.

V septembri sa jedenásť členov našej cirkvi zúčastnilo zájazdu do Izraela, ktorý organizoval brat farár Ján Jančo prostredníctvom svojej cestovnej kancelárie, ktorá s organizovaním týchto zájazdov má mnohoročné skúsenosti. Vďaka Bohu sa naši účastníci zájazdu vrátili tesne pred vypuknutím vojenského konfliktu v tejto krajine.

21. septembra sa uskutočnilo zasadnutie cirkevných rád ECAV v ČR a LECAV v ČR. Tentokrát v Prahe na našej pôde. Hlavnou témou spoločného stretnutia bolo predstavenie našich cirkevných zborov, ich história, súčasnosť, pôsobenie. Z našej strany prišla aj ponuka možnosti vzájomného partnerstva na úrovni cirkevných zborov. Je to však na aktivite a vzájomnej túžbe po takomto partnerstve, ktoré sa má realizovať predovšetkým na úrovni cirkevných zborov.

8. októbra sa uskutočnila inštalácia brata farára Martina Grombiříka do cirkevného zboru ECAV v ČR Brno. Slávnosť inštalácie sa konala v Červenom kostole v Brne za hojnej účasti domácich viery, duchovných našej cirkvi ako aj hostí z ekumény. Poriadok služieb Božích obohatil svojim vystúpením aj chrámový spevácky zbor. Prajem cirkevnému zboru a bratovi farárovi aby ich Pán Boh požehnával v ich duchovnom živote tak, aby spoločne napredovali.

Do programu cirkvi ako spoločné celocirkevné služby Božie boli zaradené aj služby Božie konané 5. novembra 2023 v cirkevnom zbore ECAV v ČR Plzeň, ktoré boli zároveň prenášané priamym prenosom ČRo na okruhu Vltava. Brat farár sa venoval vo zvesti Božieho slova téme odpustenia. V rámci služieb Božích vystúpila aj sestra... sólovým spevom hymny našej cirkvi Hrad přepevný a Spevokol Slovenského ev. a. v. cirkevného zboru v Prahe.

Stretnutia duchovných ECAV v ČR

Každý mesiac pred zasadnutiami cirkevnej rady prebieha stretnutie duchovných ECAV v ČR, kde sa stretáme k spoločným rozhovorom ale aj administratívnym úlohám, ktoré je potom potrebné preniesť do života cirkevných zborov. V rámci týchto stretnutí prebieha spoločné štúdium Písma svätého, respektíve duchovní ECAV v ČR pripravujú prednášku na voľne vybranú tému a nasleduje diskusia. Je to spôsob akým sa chceme navzájom vzdelávať, či pomáhať si rozširovať exegetické, pastorálne, dogmatické a ďalšie vedomosti. Tento čas využívame aj na stretnutia s hosťami - z oblasti teológie a spoločenského, akademického diania. Následne sa stretáme aj pri spoločných službách Božích, ktoré sú otvorené pre všetkých.

S radostí sme prijali aj skutočnosť, že po absolvovaní liečby v USA sa medzi nás vrátil brat farár D. Kaster. Pánu Bohu dakujem za Jeho požehnanie liečby. Jeho pôsobenie v cirkevnom zbore ale aj v kolektíve nás duchovných nesie mnohé pozitívne momenty.

V rámci naplňania koncepcie ECAV v ČR pre roky 2021 – 2025 nebol v roku 2023 predsedníctvom ECAV v ČR zakúpený žiadny byt. Očakávame plnenie z roku 2022. V roku 2022 mal byť zakúpený ešte jeden byt pre CS ECAV v Praze angl. mluvících. Vzhľadom na zdravotný stav brata farára D. Kastera však nedošlo k vyjasneniu potrieb cirkevného zboru. Po návrate brata farára D. Kastera cirkevný zbor dal na vedomie svoju predstavu predsedníctvu začiatkom októbra 2023. Na plnení koncepcie po rokovaní s predsedníctvom CS ECAV v ČR angl. hovoriacich sa pracuje.

Celocirkevné podujatia:

Medzi celocirkevné aktivity ešte však spomeniem prípravu zamyslení v ekumenickom projekte „Denní čtení“, kde naši duchovní prispievajú svojimi úvahami pre veriacich rôznych denominácií a je možné si túto publikáciu zakúpiť aj v našej cirkvi.

Spoluúčasť na podujatiach s celospoločenským významom:

Rok 2023 sme začali ekumenickou novoročnou slávnosťou vždy 1.1. od 18:00 v chráme Božom ČCE (tzv. Červeném kostele) v Brne.

Svätodušná vigília v katedrále sv. Víta sa nekonala.

Noc kostolov – u nás v chráme Božom sa konala v neobmedzenom režime (už spomenuté vyššie v správe)

Účasť na oslavách 30. výročia Českej štátnosti na pozvanie prezidenta ČR, pána Petra Pavla. (Pri tejto príležitosti som si dovolil pánovi prezidentovi odovzdať aj dar za našu cirkev, Československú Bibliu a naše jubilejné pivo)

Účasť na stretnutí s prezidentkou Slovenskej republiky, pani Zuzanou Čaputovou a to pri výročí nežnej revolúcie a poďakovaní za prácu Slovákom žijúcim v zahraničí.

Modlitba za domov – 28.10.2023 v priestoroch pamätníka na Vítkove za účasti premiéra ČR Petra Fialu.

Spolupráca s inými cirkvami:

V tejto oblasti spomeniem spoluprácu s ECAV na Slovensku, ktorá sa postupne rozvíja minimálne vo forme vzájomných stretnutí na úrovni vedenia cirkvi a dištriktov ako aj účasť na podujatiach organizovaných ECAV na Slovensku a účasť predstaviteľov ECAV spolupracujeme samozrejme aktívne s partnerskými cirkvami SCEAV a LECAV. Spolupráca s LCMS prebieha predovšetkým na pôde CS ECAV v Praze angl. mluvících a na ústredí minimálne tým, že vysielaným misionárom LCMS do Európy zabezpečuje naša cirkev podmienky, aby mohli dotyční pracovníci dostať pracovné víza.

Tu samozrejme nemôžem vynechať pravidelnú účasť na riadiacom výbore ERC, v jednotlivých výboroch ERC a VZ ERC. Od roku 2018 vykonávam opakovane (3x voľby na VZ ERC) aj funkciu druhého podpredsedu ERC v ČR. Túto funkciu som vykonával do tohtoročného VS ERC v ČR, kde som už napriek nomináciám z radu členov ŘV ERC kandidatúru nemohol prijať vzhľadom na situáciu v otázke voľby biskupa ECAV v ČR na synode ECAV v ČR, ktorá sa uskutočňuje až po VS ERC v ČR.

Veľmi dobrá je spolupráca so spolkom „Martin Luther Bund“ a konkrétne s bratom generálnym sekretárom Michaelom Huebnerom ako aj bratom K. Rentzingom, ktorý je povereným pracovníkom pre spoluprácu s ev. cirkvami v strednej a východnej európe.

Činnosť misijného duchovného ECAV v ČR

Kedže pozícia misijného duchovného ECAV v ČR spadá pod gesciu biskupa ECAV v ČR, hoci tak v minulosti s celocirkevnými pracovníkmi nebolo obvyklé, podávam aspoň stručnú správu v bodoch o jeho činnosti. Brat farár vykonával túto činnosť

Podpora misijnej a bohoslužobnej práce v cirkevných zboroch / podľa dohody s duchovnými v cirkevných zboroch, vyučovanie náboženstva, práca s mládežou a dorastom

Spolupráca na príprave a organizovaní celocirkevných podujatí / Kirchentag, detský biblický tábor a iné

Návštevy ľudí v sociálnych zariadeniach a zariadeniach pre seniorov / bez ohľadu na príslušnosť k cirkvi - na týždennej báze

Pastorálna služba pre členov i nečlenov cirkvi na týždennej báze / výstupy sú vyjadrené v krstoch či sobášoch zaznamenaných v matrikách cirk. zborov.

Organizácia podujatí s misijným presahom do spoločnosti / príležitostná frekvencia /

Príprava ročenky Evangelicus / celoročná činnosť

Organizácia stretnutia duchovných ECAV v ČR a zabezpečenie hostí na našich duchovných stretnutiach.

Kazateľská činnosť / po dohode s duchovnými ECAV v ČR celoročne

Pastorálna činnosť biskupa:

Pastorálna činnosť biskupa je zameraná na poskytnutie priestoru spoločných rozhovorov a podpora hľadania riešení osobných, pracovných, cirkevno-zborových a iných predovšetkým pre duchovných ale aj neduchovných členov cirkvi a vo výnimočných prípadoch aj pre nečlenov cirkvi. Táto oblasť bola jednou z tých oblastí, ktoré zo strany duchovných signatárov „Svätodušnej výzvy“ boli predmetom kritiky na moju osobu. Pripúšťam, že v tejto oblasti som pastorálnu činnosť nevykonával proaktívne v zmysle, aby som kontaktoval, či pozýval duchovných k osobným rozhovorom. Avšak svoj záujem o ich situáciu som sa zaujímal vždy na stretnutí duchovných, kde sme preberali situáciu v zbore a s tým súvisiacu aj situáciu duchovných. Predpokladal som, že pokiaľ by niektorý z duchovných mal mimoriadne intenzívnu potrebu svoju situáciu riešiť pastorálnym rozhovorom, osloví ma aby sme si našli priestor pre takýto rozhovor. V oblasti práce s laickými členmi som nedostatok pastorálnej starostlivosti nezaznamenal. Dovolím si ešte pripomenúť, že aj ja ako farár a biskup som duchovný našej cirkvi a pastorálnu starostlivosť voči mne samotnému nerieši nikto.

Administratívna činnosť:

Veľkú časť činnosti biskupa v priebehu roku tvorí administratívna činnosť, ktorá pozostáva z prípravy podkladov, riešenia vzniknutých situácií v priebehu roka, komunikácia s úradmi a podobne. Túto činnosť vykonávam v priebehu pracovného týždňa pondelok - piatok.

Personálne:

V tejto oblasti spomeniem znovu voľbu brata farára Martina Grombířika za zborového farára CS ECAV v ČR Brno. Brat farár Jaroslav Kratka naďalej pôsobí v cirkevno zbore v Brne na pozícii povereného farára.

Zároveň tu pripomeniem ešte návrat brata farára D. Kastera do CS ECAV v ČR anglicky hovoriacich v Prahe.

Návštevy zborov:

Január - návšteva cirkevného CS ECAV v ČR Brno, témy stretnutia a rozhovorov - zmena bohoslužobného miesta, voľba zborového farára

Apríl - CS ECAV v ČR Brno, celocirkevné služby Božie k 30. výročiu ECAV v ČR

September - CS ECAV v ČR Plzeň - život církevního zboru, možnost zdielania chrámu Božieho s pravosl. Cirkvou

September - CS ECAV v ČR Praha - život církevního zboru, aktivity církevního zboru, denný letný tábor pre deti, pomoc bratom a sestrám s Ukrajiny, vzájomná informovanosť cez web stránky ECAV v ČR, možné prieniky spolupráce v oblasti práce s deťmi a konfirmandmi.

November - CS ECAV v ČR v Prahe angl. mluvících - spoluúčast na službách Božích a pozdrav církevnímu zboru za ECAV v ČR.

Evangelicus:

Časopis našej cirkvi vychádza ako ročenka. Elektronickú verziu časopisu sme kvôli slabému dopĺňaniu aktuálneho obsahu a malému presahu do cirkvi a spoločnosti ukončili. V tomto roku vychádza nové vydanie pre rok 2024.

Služobné cesty:

Našu cirkev som zastupoval pri nasledovných podujatiach

Január

Novoročná ekumenická bohoslužba /Brno

Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov / priestory ECM v ul. Ječná

Jún

Synoda LECAV v ČR

Dištriktuálny deň VD ECAV na Slovensku v Bardejove

Júl

Výročie narodenia Jána Kollára a posviacka organa / Mošovce

August

Misijný deň ZD ECAV na Slovensku / Bzovík

September

Deň cirkvi LECAV / Bystřice

Október

30. výročie Diakonie v Tóthkmlósi / Maďarsko

November

VZ Martin Luther Bund / Nemecko

Záver

Na záver ďakujem Pánu Bohu za Jeho požehnanie, ktoré smieme skrze našu cirkev prijímať a prijali sme tak aj v uplynulom roku. Ďakujem Pánu Bohu za našu cirkev, za to mnohé požehnanie, ktoré v našej cirkvi Pán Boh dáva mnohým už viac ako 30 rokov.

Ako hlavnú úlohu pre našu cirkev vnímam vytvorenie novej koncepcie života cirkvi, ktorá by mohla vstúpiť do života po synode 2025. Svoj návrh som podal na CR v novembri 2023, ktorá návrh prijala tak, že návrh zostručnila a zovšeobecnila da maximálnej možnej podoby. Preto si ešte dovoľím na tomto mieste uviesť plné znenie môjho návrhu:

Návrh pre riešenie koncepcie ECAV v ČR pre roky 2026 a nasledujúce

Koncepcia EVAV v ČR 2021 – 2025 je dočasným riešením, ktoré synoda ECAV v ČR prijala na svojom zasadnutí v roku 2020 aby boli zabezpečené hlavné potreby cirkvi a cirkevných zborov. Nastáva ale moment, kedy je potrebné vyhodnotiť aplikáciu tejto dočasnej koncepcie a dopady pre cirkev ako aj cirkevné zbory. Vzhľadom na časové ohraničenie koncepcie je dôležité, aby ECAV v ČR s dostatočným časovým predstihom pristúpila k riešeniu a nastaveniu koncepcie, ktorá by mala dlhodobý horizont plnenia a platnosti. Takáto koncepcia prinesie zaiste dlhodobú stabilitu a možnosť systematického rozvoja ECAV v ČR, predovšetkým jej zborov.

Z tohto dôvodu podávame návrh na synodu na zriadenie komisie pre tvorbu koncepcie ECAV v ČR 2026+.

Činnosť komisie

Po rozhodnutí synody o zriadení komisie môže komisia pracovať v časovom rozmedzí január 2024 – október 2025. Zasadnutia komisie by sa mohli konať v dvojmesačnom rozmedzí prezenčne, online podľa rozhodnutia komisie.

Zloženie komisie

7 stálych členov z radov duchovných a laikov ECAV v ČR.

Predseda komisie – biskup ECAV v ČR

6 členov na základe návrhu cirkevných zborov poverí cirkevná rada.

Komisia má možnosť k jednotlivým kapitolám koncepcie prizvať hostí s hlasom poradným z radov členov ECAV v ČR alebo po súhlase členov komisie aj z radov odborníkov mimo ECAV v ČR.

Kapitoly koncepcie

Vyhodnotenie Koncepcie ECAV v ČR 2021 - 2025

Misia v cirkevných zboroch:

Práca s deťmi

Práca s dorastom

Práca s mládežou

Oblasť práce s dospelými a seniormi, pastorálna práca

Misia v spoločnosti

Liturgia:

Príprava koncepcie spoločných služieb Božích cirkevných zborov ECAV v ČR

Diakonia

Hospodárenie ECAV v ČR a zabezpečenie udržateľného modelu financovania ECAV v ČR

Dalšie kapitoly je možné pridať na základe činnosti komisie a potrieb ECAV v ČR v priebehu tvorby koncepcie.

Na záver svojej správy biskupa mi dovoľte vysloviť podakovanie. Ďakujem Pánu Bohu za Jeho vedenie, požehnanie, posvätenie a všetko, čo sme od Neho počas uplynulého roka prijali.

Ďakujem bratovi kurátorovi ECAV v ČR Vladimírovi Kopáčikovi, ktorý v prvom roku svojho pôsobenie v tejto pozícii prejavil veľký entuziazmus a nasadenie pre riešenie situácie v našej cirkvi a zabezpečoval chod cirkvi v zmysle úloh, ktoré mu ukladajú cirkevné predpisy našej cirkvi. Ďakujem aj za podporu počas tohto roka.

Ďakujem bratovi riaditeľovi úradu ECAV v ČR za spoluprácu, vzájomnú podporu pri našej práci ale predovšetkým za nasadenie pri organizovaní celocirkevných podujatí, záležitosti úradu a príprav pracovných materiálov k rokovaniu cirkevnej rady. Bez jeho nasadenia by mnoho aktivít nebolo možné realizovať.

Ďakujem všetkým kolegom, kolegyni za spoluprácu.

Ďakujem revíznej komisii za vykonávanie a plnenie svojej úlohy v priebehu celého roka. ako aj všetkým Vám milí bratia a sestry, ktorí sa podieľate na tom, aby naša cirkev bola skutočným spoločenstvom veriacich v Ježiša Krista, nášho Pána.

Mgr. Marián Čop

biskup ECAV v ČR